

La Escena Catalana

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5, Barcelona.

PREU: 15 CÉNTIMS.

ESTIL IMPERI (TEATRE PRINCIPAL.)

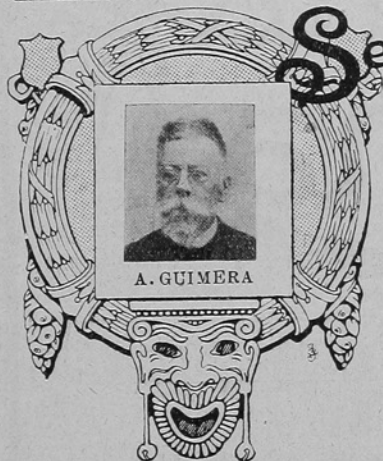

De fotografia Areñas.

AVEBÍ GABOERÁN en el personatge DEVILLE

ÚLTIM FOLLETÍ DEL EPISSODI GALANT EN UN ACTE DE JOSEPH BURGAS **ESTIL IMPERI**

Estrenes de la Setmana

A. GUIMERÀ

PRINCIPAL

Andrònica — Tragedia en tres actes y en vers, de Angel Guimerà.

Fa cinch dies que escoltavem aquesta última tragedia del gran mestre y encar sentim ressonar els aplaudiments que constantment li tributa

el públich congregat aquell dia en el degà de nostres teatres.

Y forsosament l'èxit s'imposà, després de sentir descapdellar per les figures viventes els hermosos y vibrants versos que descriuen *L'Andrònica*, obra ben germana y que segueix en mèrits a la tragedia *Mar y Cel* qu'ha fet cèlebre a l'Angel Guimerà.

L'assumpte no pot ser més simpàtic; ja al aixecarse el teló ens trobem dintre la tragedia; l'autor dona tant relleu a les primeres escenes que sols ab el talent d'un Guimerà pot triomfar fent seguir en augment l'interès de l'acció; acció que va pujant de grau ab tanta intensitat, que l'espectador dupta en si està contemplant un obra teatral o si es que viu en plena tragedia, barrejat ab els personatges que la juguen.

Y es que per poch sentiment artístich que tinga l'espectador, passa de la realitat al romanticisme al oir els endecasilabs que tant brillantment entonen la Xirgu y en Nolla (*Andrònica* y *Nicèfor*) sobretot en l'escena del diàlech d'aquets protagonistes, hont ell, brutalment fa un petó a n'ella, qui el rebutja dihentli:

Oh, miserable;

canya podrida qu'ets! Runa d'imperi;
runa d'home y de bestia! Ni com bèstia
m'has pogut vence' a mí, a mí, una dòna!
Me fas horror! Malvat! Te creya un astre
y ets un cuch revolcantse en aygues mortes,
que jo he esclafat sota mos pèus! Quin fàstich!
Y he cregut qu'era Deu, qui'm deya: «Veshi;
truca a son pit ben fort, qu'es temps encara,
desperta a n'ell y a ton país, y axecals!»
Y jo, boja que soch, quan les campanes
han cridat a consell, sola y ardida
he fugit de mon claustre! Ha estat desvari!
Al monastir, y prou. Y a pregar sempre
pels morts.

Y es admirable del modo que el poeta'ns fa simpàtica la figura odiosa del Emperant, qui sugestionat per la mirada de la novicia y pels fàstichs que li tira en cara, abaixa son orgull de sobirà y aixís li parla:

Per Déu t' ho prego: perque salvís
l'anima meva, que, si ho vols, tú sola
la pots salvar; que Déu t' ho ha dit que vingas.
Oh, mira: fa un instant que aquí'm mancava
l'aire per respirar: si ara respiro
es sols de tes paraules que revolen
al méu entorn, com a sospirs d'aucelles.
Jo no sé pas qui ets; més t' han sentida,
no sé cóm, ni per qué, al plegat, ben toses,
la carn que tinch y l'anima que es meva;
y, mira, ja està fet lo téu prodigi,
de diable ó de Jesús, no ho sé, sols trobo
qu'era'l pit terra aixuta y 's fon llàgrimes;
que tú, ab les teves mans, quan les unies
al entorn del méu coll, en ell reblaves
l'anella del esclau. Qui sap, oh dona,
si es de boig lo que 't dich; potser nosaltres
ho som tots dos: si ho som, que may revinga
la rahó a nostre cap! Què vols: demana!
Vols que t'alsi un trono arràn dels núvols?
Vols qu'entorn de ton cap com papallona
volteji etern lo sol? Vols que la terra
sigui 'l ca de tos peus? Vols veure corre
la sanch a rius, que 's fassi un mar, que pugi
serras amunt fins que 'ls estels s'hiamarin
y 's topin embriagats desferitse a trossos?

Un no es cansaria de sentir versos; les imatjes s'apiloten y una figura surt de cada endecasilab.

Vegis ab quina hermosura de sentiment la dòna santa arenga al poble, portantlo a la lluyta:

Fills d'Albia! Oh poble! Oh caballers! La terra
està en perill: al espuntar l'aurora
volarà l'enemich nostres muralles!
Oh germans, desperteuvos! Poble lliure
som pel llinatge: may, may l'Anatolia
devant Bisanci acoti'l fron; que lluyti,
qu'esqueixi carn, qu'estripi y esmicoli
lo pode enemich, tot abessantse
l'anatòlica gent, tothom que tinga
foch de patria en les veres, rics y pobres.
agermanat tothom, l'orde seguintla
de qui es nostre Emperant!

L'August, ja ho ha dit, n'està enamorat d'Andrònica, més ella deu tornar al claustre y l'abandona,

Nicèfor no pot viure sense ella y per més que'l poble està en revolta y demana el cap del Emperant, ell no ho escolta, que sols viu per l'amor d'aquella dòna, que sab que la fan professar y ell la vol seva.

Per altra part, ella, també s'ha sentit la sageta del deu alat y aixís diu al seu confés:

Y depressa,

Des qu'he tornat al monastir, y sola
m'he vist dintre ma celda, que combat—.
Jo no puch esser monja. No vull serho:
diguèhu a la Abadessa; a mes germanes
que no encenguen l'altar, que'm llensin fora,
perquè he pecat y estich pecant; que dintre
del cor no hi tinch lo cel, y sento ab ràbia
com enlloch de mon Deu, penso en un home!

Jo, sí; escoltèume.

Vaig al vespre sentir com les campanes

tocaven a rebat; era que al poble
cridaven a consell perquè les furies
degollaven la terra. Y va semblarme
que Jesús me digués: «Veshi y predica
l'amor entre'ls germans d'aquesta terra.»
Y vaig deixar el monastir com boja
d'amor als méus germans, volent, oh trista,
plaure al Senyor, tot llivertant ma patria.
Y cara a cara del August me trobo:
lo monstre m'esglayà y vaig malehirlo.
Mès tothom ja no hi es! Hont soch que resto
sola ab ell? Còm fugir? No mès sa vista
trobo per tot que'm lliga! Y m'obra'ls brassos
y sos llabis, cremant, sobre ma boca
no besen que mosseguen com a vibres.
Y al anarlo a ofegar, ay quina angunia!
que aquell bes no ha acabat, que de ma boca
tota jo'm va seguir, y per mes venes
besant, sempre besant, furgan sos llabis!
Pare, perdó; l'estimo! Jo'l vaig veure
com per mí feya'l bé, y si en aquest día
als horrors ha tornat, es que l'envolten
ios vils que l'embruteixen! Pare, Pare,
que mon cel no es aquí! Perdó! Salveume;
que aquí dintre sens ell me moriria!

Y Déu ho vol qu'aquestes dues ànimes s'estimin,
més als homes que 'ls envolten no'ls convé que se
ajuntin aquets cosos y per xò esclata una lluita d'odi,
es la desfeta; nobles ab nobles, poble, clergues y xur-
ma s'atropellen vilment pera conseguir sos ideals

L'Emperant Nicèfor, sol, perseguit pels fills d'Al-
bia, penetra en el convent en els moments de la cir-
monia en que Andrònica abdica dels plahers mundials.
Al crit de «Sàlvam, Andrònica,» ella's redressa, y,
escudantlo, diu al poble «Jo'l defenso!»

L'Amor ha vensut; Andrònica no's desposa ab el
Senyor, que Déu l'entrega a sa mara la terra, com
diu Sergi. Aquest fragment en dona una bona idea.

Nicé. Mon poble avora nostre.

Sergi. Oh Senyor!

Nicé. Puja

ab ella al trono la nissaga entera.

L' Augusta es l' Anatolia, que s'encarna
en lo cos d'esta verge.

Ser. Po. Oh sí, sí, Andrònica!

Andró. Poble, jo t'aymo! Oh poble méu, defensa
l'Emperant fins morí,

Ser. Oh escolta, Augusta!

A la Iglesia li hem dut lo desitj nostre,
y 't venim a cercar pera que 't sacrin
esposa del August!

Nicé. Oh rassa ferma,
gracias per mí y per ella! Aném Andrònica.
Ona santa del poble, obrens tes aygues
y endúnsen al mit téu!

Andró. Aném!

Serg. Assòbie

del pit com una mare.

Nicé. Aném!

Ser. y Poble. Voltèmllos!

Abat. Aturènvos, Senyor!

Nicé. Aném a l'ara,

que aquí us duch a esta santa, perquè sia
en io tàlam l'Augusta esposa meua!

Convencuts els albiàns de que Nicèfor es bò al
costat d'Andrònica, tots van a l'una y s'estableix
una lluita ab els de dalt, de la que'n suiten triomfants
al crit de «visca Andrònica» en el mateix moment qu'
aquesta santa dòna, mort, assassinada, defensant la
causa santa de la llibertat de Anato'ia.

Es tant gran la obra de Guimerà, justament acla-
mat mestre, que'l deixeble, admirat, no gosa a ferne
la lloansa que's mereix, car no's creu possehir la re-
verencia de que deu servirse pera posar de manifest
la admiració y respecte que li mereixen els versos
que engalanen tant portentosa tragedia.

Els artistes del Principal n'han fet una bona exe-
cució, mereixent grans elogis el treball de la Xirgu
y d'en Nolla. Aquesta genial actriu viu la tragedia
y la descriu matisant el paper d'una manera extraor-
dinariament hermosa. Del mateix modo que «Andrò-
nica» captiva a «Nicèfor,» la Xirgu's fa ben seu al
espectador, qui ab la mirada ficsa, queda inmòvil en
el seu seti, corprès y emocionat per la gràfica manera
que te d'expressar son talent aquesta eminent actriu.

El treball d'en Nolla, es feyna que deu admirarse,
ja aquest simpàtic actor, genèrich còmic y caracte-
rístich, ara se'ns ha revelat un galant de intensa forsa
dramàtica que posseheix una dicció clarissima y que
sab exteriorisar el sentiment qu'anima el personatge
per ell encarnat, del qual dona a comprendre ab de-
talls admirables que n'ha fet un bon estudi y que l'ha
capit reposadament. La mostra de talent d'en Nolla
posada de relleu en la tragedia de Guimerà ens fa es-
peransar que serà una realitat l'ilusió que teniem y
que hem expresat en diferents ocasions, de que aquest
aprofitat artista ocuparia un dels primers llocs entre
els actors de la terra

En Daroqui, en Capdevila, en Guitart, en Santo-
laria en Viñas y en Delhom, son dignes de que se'ls
estimi el treball realitzat en l'interpretació dels difícils
personatges que representen, en particular en Daro-
qui que encarna un agitado del poble, fent verdade-
res maravelles.

En Galcerán y en Lluelles, també mereixen menció
apart per la justesa y discreció que mostraren.

La Roldán y la Prunell, bé y a tò sempre, com tam-
bé entonaren en sos foscors papers però perillosos en
ocasions, els actors Ortin, Sirvent, Vives, Capdevila
(Ferrán,) Capdevila Guerra y Ferrandiz

El conjunt, ben portat y la direcció a càrrech d'en
Jaume Capdevila, bona

Hem d'elogiar també la decoració del segon acte,
deguda al mestre Vilumara, per tot lo qual el públich
va rendir tribut d'admiració a tots els artistes.

El gran Guimerà tingué que sortir a escena repeti-
des voltes al final de cada acte.

L'Apòstata.—Drama en tres actes, original de Joseph Aladern.

Sembla que no, però l'escullir títol per una obra, es feyna que s'ha de fer ab calma, puig devegades el nom sol ja descubreix *previament* el final de la trama, y això es perjudicial, sobretot tractantse d'una obra de teatre, que tot l'interès del espectador està en sapiguer *com acabarà*.

Ens trobem, donchs, després d'aixecat el teló, ab set personatges, un d'ells es un aprenent de capellà que a la segona escena ja deixa entreveure que porta quelcom d'estimació a una criada, orfe, que s'han afillat els *senyors*. Y ja som al final; titulantse *L'Apòstata*, ja sabem com acabarà; ab la apostasia del capellà, y com que d'això d'apostatar en sab molt el senyor Aladern, no'ns va sorprendre tal final.

Lo que si va extranyarnos fou que l'obra aquesta s'anunciés com anti-clerical, ja que en el transcurs d'ella sols queda ridícol l'única persona que no creu en la ortodoxia.

En *L'Apòstata* sols parlen bé els personatges ortodoxes, així's, donchs, creyem que l'autor hauria estat més encertat titulantla aixís: *Mossen Tomàs o El triomf de la religió*, ja que, com hem dit, els que *pensen*, en el drama, son els que estan conformes ab les decisions ecuméniques de la Iglesia.

En aquest sentit es van enganyar les centes persones que omplien el teatre de la Casa del poble, ja que totes en general, com a bons ateistes, van aplaudir aquelles frases que ells creyen que atacaven el dogma catòlich sens ficarse en que l'autor les feya dir al únic personatge que verdaderament està deixat de la mà de Déu, com vulgarment se diu.

Y consti que no parlèm mal de l'obra, sinó del públich, ja que el drama no es dolent ni creyem que el senyor Aladern l'hagi escrit ab cap pretenció de dramaturch. Hi ha una escena en el tercer acte, que si bé no te rès que veure ab el procés de l'obra, en cambi està ben trassada y admirablement dialogada; ens referim al retorn del Mas a sos propietaris primers, proposat per l'amich Gomis. Aquest personatge y la «mare», mestressa, son els dos millors tipus de la obra, ja que un y altre estan carregats de bones rahóns y de sapientisimes paraules.

Va corre la brama de que aquest primer intent del reputat poeta Joseph Aladern, fou retornat a son autor per les empreses de nostres teatres catalans, per *motius* de que la obra era d'idees avansades y atrevida. Nosaltres, vam pesar bé les paraules expresades pels personatges de *L'Apòstata* y en cap de elles, ni en l'assumpte, varem sapiguerhi veure rès que justificqués cap atreviment, ja que en conjunt el drama, en el sentit d'*atrevit*, pot dirse que's una parodia d'*El místich* de nostre gran Santiago Rusiñol, a qui's veu que l'Aladern li porta entranyable efecte. De modo, donchs, que si *L'Apòstata* no s'ha representat a Romea o al Principal, deu ser per altres motius que ignorèm, no per *atrevit*, ja que, repetim, a nostre entendre l'Aladern en aquest obra sols tracta de d'educar al poble fentli veure que els clergues saben portarse noblement quan arriba el cas de mostrar son amor per l'humanitat, lo que potser no farien més de quatre seglars si es trobaven en el cas de «Mossen Tomàs».

Y ens estenem fent aquestes consideracions perque creyem en el talent de son autor, escriptor de recomenables mèrits literaris, dignes de veures aplaudit per un públich més concient y menos apassionat que'l que concorreix al Teatre Popular, salvant rares excepcions.

De l'execució, no podèm dirne més que elogis. Els artistes de la companyia Torelló-Daroqui, l'han estudiada l'obra, y per això tots s'hi lluhiren en llurs papers, en especial la Mercè Daroqui, que encarnà la criada pecadora donantli un relleu extraordinari y fentse aplaudir en distints passatges.

En Torelló, endevinant l'intenció del autor, ens presentà l'humil seminarista ab un misticisme moderat y rahonable; també es feu aplaudir.

La Bozzo y en Màntua estigueren en molt bon lloch; la primera, aguantant el tipo seriosament en tota la obra; el segon, fent una creació del pagès rich y expert.

L'Amorós, feu un aixelebrat «Enrich» que va ploure forsa, per lo que se sentí aplaudir y celebrar.

Els demés; senyores Pallardó y Vega y senyors Bové, Lamor y Llauredó, secundaren discretament.

L'autor, siguié ovacionat y aclamat frenèticament en tots els actes.

COMICH

La Tasca.—Comedia en un acte, de Juli Vallmitjana.

En Juli Vallmitjana, ens ha donat una nova mostra de la seva trassa en pintar tipus y conjuminar escenes del baix fondo de la nostra ciutat.

La Tasca, com *Els Fumbus*, es un altre capítol de les noveles *Sota Monjuich* y *La Xava*, fetes acció o *teatralisades*, qu'en diriem. Algú, ha fet al autor el retret de que en *La Tasca*, qu'es tot un quadre de costums, no hi hagués un incident que lligués l'acció, un fil dramàtic que unís unes escenes ab altres, y des a la comedia un caràcter dramàtic ab desenllàs y tot.

Nosaltres, que recordem que en Vallmitjana ha presentat *La Tasca* en calitat de escenes de hampa barcelonina, aquest defecte, si defecte es, no l'hem sapigut veure. L'exactitut del quadre, la justesa del diàlech, el relleu dels tipus que hi intervenen tant com l'harmonia del conjunt, ens han donat tota la sensació de verisme que a bon segur al escriurel l'autor se proposava.

Si quelcom ens sobra, es el final. No sentiem sermentament la necessitat de que l'autor portés, per emocionarnos a la contemplació de l'acció que a les taules va necessitar-se. Perquè'l teló no va baixar després d'endursen la policia al taberner?

La Tasca fou desempenyada ab carinyo pels artistes del Còmic, fets a un treball ben diferent. De tots ells; els senyors Bergés y Sirvent. Aquest ab un curt paperet que interpreta a la major justesa. En Bergés, admirable de debò, aixís en calitat d'actor que com a director.

En Vallmitjana, aplaudit ab justicia, lo qual vol dir que pot prepararse per un altre.

Y el revister content.

LA IGUALATARIA

Festa complerta!—Diàlech d'en Rosendo Llurba. Es una obreta suau y dolça de llenguatge simpàtica.

per ses situacions y per son istil si bé ab al·lunes notes festives que no arriben ni de molt a desmereixela, podent considerarse *Festa complerta*... com una de tantes poesies eròtiques de son novell escriptor; per això el cronista ajuntà son aplaudiment sincer al que li donà justament el nombrós públich qu'omplenaba el local.

La senyoreta Agneta Morera y el senyor Salvador Sierra, interpretaren els respectius papers ab verdadera justesa.

CENTRE CATALICH (Cardona.)

El Castell de Cardona.—Llegenda en tres actes, del Rd. Anicet Homs.

Es una bona obra, germana d'*El deshonor del honor*, ab forsa intencitat dramàtica, quals personatjes foren ben representats pels senyors Santcrístofol, Badia, Boul, Balloni y altres que sentim no recordar.

Al acabar la representació, l'autor tingué que sortir a escena repetides voltes.

ROMEA

Verge boja a diari y aplausos cada dia, que se'ls parteixen els artistes que'n son mereixedors. En les funcions vermout s'han repetit les pessas *Comedia de Comedies*, *La Cadarnera*, *Permetim*, *Mirallets pera cassar aloses*, *La Gloria a casa*, *Home a l'aygua*, *Felicitat Eterna* y un grapat més que no recordem, siguent el *Chanteclair* de quasi totes elles el graciosissim Aymerich.

En ensaig, *La nova maca*, tres actes del gran Iglesias.

PRINCIPAL

En altre lloch parlèm del èxit de *Andronica*, del mestre Guimerà. Aquesta obra es representa a diari ab èxit creixent y just.

S'anuncia una funció pere donar la benvinguda al celebrat autor de *L'Hèroe*, el gran Santiago Rusiñol; representant *Els savis de Vilatrística* y *Dol d'alivio*.

En estudi, *Miqueta y sa mare*, comedia en tres actes, dels senyors Robert de Flers y G. A. de Caillevet, arrenjat al català per Salvador Vilaregut.

BOSCH

La companyia Massot-Mir va representar en la vetlla del dissapte la comedia *Els savis de Vilatrística*, quals personatjes caracterisaren ab forsa justesa els senyors Viñallonga, Matas, Casanovas, Garrigó, Massot, Gallinart, Orriols, Amores y les senyores Roca, Guerra y Guardia per lo que resultà un conjunt acceptable.

El diumenge a la tarde, després de la mateixa obra, se posà *Terra baixa*, ahont el senyor Terrades s'acredità una vegada més de excelent actor.

En la funció de nit ab *El Mistich*, va tenir ocasió de lluhir-

La Escena Catalana

se el senyor Massot que va fer un «Mossen Ramon» molt ajustat, ab detalls ben propis. Els demés tipos secundaren degudament, habent tingut en dites funcions un bon èxit aquesta companyia.

MODERN

Dissapte a la nit va tenir lloch una funció benèfica pera la Societat coral «L'As de copa» representantse, després d'una pantomima y d'haver cantat alguns números musicals, la comedia en un acte *Un bon debut*, qual execució a càrrech de la senyora Hostau y senyors Llastarri, Abril y Bermejo va anar mitjanament.

TRIOMF

El passat diumenge es representà el drama de Iglesias *Els vells*, ab molt bona execució. També s'han reproduhit les obres *Flors y violes* y *El lladre*. Continuen els assajos de el vaudeville *Coralina y Companyia*.

Pera el dijous estava anunciada una funció en honor de el insigne Rusiñol composta de les obres *Cors de dona* y *El bon policia*.

Per' avuy, dissapte, s'anuncia l'estrena de la pessa *Tenorios d'estar per casa*, d'Alfons Marxuach.

També's prepara pera el dijous, dia 3 de Novembre, el benefici de els porters y acomodadors de aquest teatre, posantse en escena les obres *Terra baixa* y *Gent d'ara*.

Institut de Sant Joseph (Sarrià)

Els aficionats d'aquet Centre posaren en escena el drama en tres actes d'en Ramon Pamies *L'envejós*. Magistralment desempnyaren en Recasens, Sostres y Ferrer els principals personatjes de l'obra; en Duràn, Baixeras,

Cortés, Blanch y Brasó, secundaren discrets. El públich premià ab forts aplaudiments la feyna de tots els intèrprets.

Per tí de festa se representà la pessa *Fragments de Tenorio*, original dels senyors Sostres y Ferrer, socis d'aquex Centre. Aquesta obreta en dos quadros es una de tantes, parodiand els Tenoris, la qual, executada pels mateixos autors, va fer riure continuament a la concurrència.

Esbart Artístich

Per' evitar falses interpretacions, hem de fer constar que les últimes ressenyes publicades en aquesta secció a nom de l'«Unió Familiar» perteneixen a la Agrupació «Esbart Artístich», instalada en el mateix local.

Y ara que perdonin els interesats el lapsus comés pel nostre revister.

Círcol Catalich de Gracia

Baix la direcció experta d'en Gabriel Gabarró se donà novament la comedia *Fè, Patria y Amor*, qual execució si no feu riure tot lo que era d'esperar, fou degut, no al poch esfors dels artistes, sinó a la manca de xistos en la comedia.

Els sacrificats, foren els Srs. Gabarró, Pi, Bozzo, Ros, Ambóu, Prats, Quintana y Comas.

Institut Obrer Gracienc

El dia 23, baix la direcció de D. Enrich Davenat, se representà la pessa, *Un pis al Ensanche*, qual execució fou molt encertada, siguent aplaudits tots els intèrprets, especialment el director A. Devenat.

La Igualitaria

Diumenge tingué lloch en aquesta societat el benefici dels notables aficionats senyors Sierra y Riera, posant en escena *La Mare* y l'estrena del diàlech d'en Rosendo Llurba *Festa completa!*.. de la que'n parlèrem en la secció corresponent. L'interpretació que donaren a *La Mare* fou digne de tot elogi, puig si els senyors Sierra y Riera estigueren inspiradíssims en el «Manel y Albert», respectivament, no desmereixeren d'ells els Srs. Casanova, Baduell y Santiró, secundats molt encertadament pels joves Bech, Gimeno, Esgurrida y Valls. De la senyoreta Morera y les senyores Panadés y de Morera, no podem dir-ne més que elogis, per lo que'ns limitarem a fer constar que, al igual qu'els demés, foren justament aplaudides.

La direcció, a càrrech del actor Mateu Baduell, de primera.

Centre del Plà de Bages (Tallers, 22.)

Corresponent a l'invitació de que varem ser objectes, la vetlla del diumenge assistirem a la funció inaugural de la temporada.

La representació de *Els savis de Vilatrilla*, obtingué una interpretació ajustada. S'hi distingiren, en primer lloch, la senyora Guart y senyoreta Persiva y els senyors Dalmau, Mateu y Llansó, y cooperaren ab bon treball en Navarro, en Castany y en Comas.

La senyoreta Gibert, que debutà en el paper de «Engracia» digué ab bastanta naturalitat y l'encoratjèrem a que segueixi l'art de Talia, donchs tè bones condicions.

La xamosa obra dels senyors Santiago Rusiñol y G. Martinez Sierra, fou molt celebrada y el públic no escatimà els aplausos, als seus bons intèrprets.

L'inauguració ha sigut brillant y ja no'ns resta res més, que felicitar a la comissió de teatre.

Ateneu de la Sagrada Família

El diumenge a la tarde, un quadro dramàtic, dirigit per el senyor Antoni Moreso, posà en escena les obres *Estofat a la catalana*, *L'astròlech* y *L'agencia d'informes comercials*, ab desempenyo bastant bô. El senyor Moreso, en l'última, ens feu gaudir d'un «Pau Pons Prats», delisiosíssim. Acompanyaren a n'aquest discret aficionat ab son treball els senyors Fortuny, Rovira, Cortina, Marti, Masip, Escoda y Vallés, els quals foren objectes de forts aplaudiments.

Felicitem al director y esperem obres de mes empena.

Ateneu La Familiar Obrera (Sans)

Està contractada pera actuar en aquest teatre la companyia que dirigeix el primer actor Antoni Piers, y de la qual formen part les celebrades primeres actrius senyores Marsal, Pallardó, Prats y Guardia, junt ab els aplaudits actors senyors Nieto, Llano, Rodriguez, Castells, Vila, Pons y Robert.

Esperem veure'ls representar quelcom del nostre repertori, pera judicar y aplaudirlos si es necessari sens reserves ja que sabem de bona tinta que compten per endavant ab les generals simpaties del public habitual d'aquest Ateneu.

Círcol Catòlic de Ntra. Sra. de la Bonanova

En la tarde del passat diumenge se representaren, además d'un dramet castellà, el monòlech d'en Rusiñol *Lo Prestidigitador*, qual interpretació a càrrech del senyor Gaspar, deixà satisfeta a la concurrencia. Seguidament tinguérem efecte les comedies *A casa l'arcalde* y *La nit de Tots Sans*. En la primera s'hi notaren manca d'assajos, sortint més arrodonida l'última. Els que se'ls hi aprecia més el treball foren en Barbé, Gaspar Amills y Cunill.

Ateneu Obrer del Districte II.

Ab l'obra *L'advocat defensor*, arrenjament de Pere Boquet tingué lloch en la vetlla del diumenge passat una de les mes selectes reunions familiars.

En la execució s'hi lluhí d'una manera especial el ja citat y distingit senyor Boquet, seguintlo en mèrit el senyor Boquet (C.) y ajudantlos dignament els senyors Valls, Coma, Xarlant, Fabregas, Pujol, Hoces, Grau y Niño.

També cumplí son comès la senyoreta Durán, d'una manera molt discreta, aixís com les senyores Santlehy y Torrent.

Juventut Carlina (Gracia.)

Diumenge a la tarde, baix la direcció d'en J. Casals, tingué lloch una escullida funció teatral, representantse el drama en tres actes, de Folch y Torres, *Reixes enfora*, mereixent elogis les senyores Arasa y Mercader fent una creació dels personatjes «Mariangela» y «Esperanceta», igualment qu'el senyor Casals, qui sapigué enmotllarse al protagonista de l'obra ab molta naturalitat; treballà també el nen Vilà en el «Tianet», y els demes senyors, Marquet, Vilà Plá y Bon, contribuïren al èxit de l'obra.

Seguidament els mateixos que prengueren part en el drama representaren l'episodi còmic en un acte d'en Salvador Bonavía, *El bon lladre*.

Se vegé en el desempenyo per part de tots que habian estudiat l'obra ab carinyo, en prova d'això, el públic no's cansà de riure y aplaudí estrepitosament als intèrprets.

Cinema Moratin (Gracia)

En els días 18 y 20 del corrent tinguéren efecte en aquest local, les execucions de les comedies *La morta viva*, *A les fosques* y *De pilló a pilló*, les quals foren del gust del públic degut al bon desempenyo per part de les senyores Vila y Hostau y senyors Masvidal, Bonet y Martinez.

Cine Liceo (Sans)

Dijous de la setmana passada debutà en aquest elegant coliseo la companyia *Jhoannus*, escullint pera la presentació l'quadro dramàtic *Calvari amunt*, de Burgas, en qual desempenyo lluhiren ses bones facultats l'actriu Srta, Persiva, y els actors Srs, Jhoannus, Recasens, Canadell y Mestres. Ab aquesta obreta li bastà l'públic pera ferse càrrech del treball perfecte y cuydat d'aquesta companyia. Seguidament posaren en escena la xistosa pessa *Saldoni, doctor en ciencies*, de Colomer y Fors, ab la que, lograren aguantar la rialla constant en el públic que celebrà de debò la trama gens trivial y els xistos ensopagats d'aquesta obreta. Els actors encarregats foren unanimitat aplaudits.

Creiem qu'aquesta companyia pot fer una campanya profitosa en aquesta barriada, sempre y quan les obres qu'esculleixian del genre còmic y festiu, puig que no li manquen facultats pera ben lluhirse y el públic ho veurà més gustosament.

Academia dels Sants Just y Pastor

Diumenge, baix la competent direcció d'en Ramón Garrrell, se representaren el diàlech còmic *El rapte de don Sabino*, el quadro dramàtic *L'exemple*, el quasi monòlech de broma *L'embaixador de l'hivern* y la joguina còmica *¡Carregà el mort!*.

Dites obres les interpretaren ab molta discreció quants hi prengueren part, especialment l'Etapé (David), en Vert y l'Etapé (Abel), fent aquest últim per primera vegada un paper important, que fou el de «Pepet» en *L'exemple*, desempenyant ab la major naturalitat y sentiment.

En Casademunt ha de procurar que l'públic no l'espanti, car sols aixís podrà lluhirse tant com els seus companys. Es un consell de bon amic que, pel seu bé, li donem.

Ateneu Obrer del Districte III

Demà passat a la tarde tindrà lloch una funció dedicada als joves escriptors Francesch Blanch, Ratel Escoté y Emili Graells, escullintse les obres dels mateixos, *Brissa llevantina* *La marastra* y *Boyrina de sol*.

Centre Moral Instructiu de Gracia

Diumenge per la tarda tingué lloch en aquesta entitat una representació del patriòtic drama d'en A. Ferrer y Codina: *Un jefe de la Coronela*, qual execució fou mitjana.

Finalizà la funció ab una bonica sarzuela castellana en la que, igual que l'drama, foren *fusellades* llastimosament les dames.

De nostres Corresponsals

JOAN RUERA

Masnou.—La «Companyia Johannus» va representar el passat diumenge al «Casino» les obres *Maria Rosa*, de Guimerà y *El bon lladre* de Bonavia.

L'interpretació que hi donaren, es de les que formarà època entre els assistents al «Casino» y d'aquelles que se citen quan se parla d'inter-

pretacions justes y acabades. Les ovacions que tributarem a n'aquets aficionats, segons ells, y segons nosaltres actors y actors forsa acceptables, foren una petita prova de la bona anomenada qu' es van guanyant entre nosaltres.

No citaré noms per ordre artístich, que tots, tots mereixen esser els primers de la llista, els aboco donchs, per ordre de programa: Sta. Persiva, Sta. Guart, Srs. Joannus, Canadell, Recasens, Saladrigas, Mestre y Ruera.

En Joannus, aquest il·lustrat aficionat em preguntava tremul d'emoció al finalisar el drama:—Jo voldria saber quin concepte en te de nosaltres, sencills aficionats, el públich de Masnou,—Jo no l'hi vaig dir res, y solsament l'hi vaig prometre ocuparmen, lo que hi fet ab el major gust.

M'acaben de comunicar que ha sigut contractada aquesta Companyia, per dugues funcions mensuals fins a fi d'any. La meua en-hora-bona a n'ells y a la Junta qu'ha sapigut correspondre dignament al treball d'aquets actors

Badalona.—«Centre de Unió Federal» S'ha posat en escena el drama en tres actes *El Lladre* y la comedia en dos actes *Flors y Violes*, Siguent presentades per la secció dramàtica de dit centre, prenent part en la primera els Srs. Fracisco Bonet, Carbó, Giró, Bertràn y les senyores Fornés (Antonia) y Valero, que interpretaren sos papers molt bé; un conjunt admirable en que'ns demostraren ser uns joves molt estudiosos.

En el desempenyo de la segona hi prengueren part els senyors Guardia, Tugas, Lladó, Busquets y Clarà.

En Guardia y en Tugas, com sempre, perquè sempre estan bé y en Lladó, discret. En Busquets y en Clarà també resultaren.

«Gent Nova» L'obra escullida pera representar el diumenge passat, va ser el drama de'n Pitarra *La rondalla de l'infern* en qual execució sobresortire en Boix, Cavallé y Sedó, els altres secundaren a fer un bon conjunt. Cal esmentar especialment a la senyoreta Ballvé que féu un treball digne de tot alogi, que li valgué forts aplaudiments del nombrós públich que omplia la sala.

Pera acabar representaren *Dilluns de sabater*, que agradà.

Pel dia 6 de Novembre està anunciat *Foch-follet*, de l'Iglesies, en qual obra hi pendrà part el popular actor badaloní Joseph Terradas, y pel dia mateix l'estrena de la comedia en un acte de Enrich Clapés, Massons, que porta per títol *Quan els frets s'apropen*.

Manresa.—Pera el dijous, 27, estava anunciat al Teatre conseavatori, el debut de una companyia catalana dirigida pel primer actor Fabià Mercader, de la que'n forma part la primera dama Marta Vallespir, els actors Srs. Armengol Martí, Vicente Garcia, Baldomer Salas, Ricart Garcia Lluís Ferrer, Andreu Pescador, Marian Ripoll y les actrius Sres. Concepció Pallardó, Pepeta Valero, Dolors Carnicero, Pilar Comas, Agna Martí y la nena Pepeta Morer.

Entre les obres noves, s'anuncien: *El lladre*, *Els Hipocrites*, y *Zazà*.

S. RUSIÑOL

Noves

Retorn d'en Santiago Rusiñol.—L'ilustre autor de *L'Hèroe*, ha tornat de son viatge de recreyo a le América del sud. Y ha tornat bô y sà, rejuvenit, alegre y simpàtic com sempre; en una paraula, els aires de la Argentina no l'han perjudicat en res.

L'eminent dramaturch ha sigut rebut pels habitants d'aquelles terres, ab verdadera simpatia. Com a pintor y com a literat, ha triomfat; com a home, se n'ha endut l'amor dels indígenes y dels forasters.

L'insigne autor de *La Lietja*, ha contemplat com a l'altre mon, milers d'espectadors, gent heterogènea, han aplaudit y celebrat les traduccions castellanes de ses produccions *El pati blau*, *L'hereu Escampa*, *El Redemptor*, *La Mare*, *El Mistich* y *Els savis de Vilatrista*.

L'afortunat autor de *L'Alegria que passa* no ha tingut temps de escriure cap comedia, ni tant sols un petit sàinet pera nostres empreses catalanes; ha absolt el temps re gociejant, contemplant el paissatge y admirant aquells arbres gigantes.

que parecen, arrogantes,
las nubes desafiarse.

com va dir en Camprodón... d'un dia, y Espines d'una flor.

Associació d'Artistes Lírich y dramàtics.—Hem rebut una circular de la Junta d'aquesta important Societat en la que se'ns comunica que s'han traslladat ses oficines y domicili al Passeig de Gracia, número 10, baixos (entre el saló de billars y café de Novetats.)

També hem rebut una invitació del digne President senyor Jaume Martí, pera assistir a festa la (vetllada) que se celebrará el dia 28, ab motiu de la inauguració d'aquest nou local.

Nostre folletí.—Ayuy repartim el segon plech y ab ell acabem la hermosa comedia de Joseph Burgas.

ESTIL IMPERI

que tant èxit ha obtingut al nostre Teatre Principal.

Seguint la costum establerta, pot efectuarse el cambi de folletins (en bon estat) mitjansant la entrega de 10 céntims en nostra Administració, Plassa de Pi, 5.

No podèm assegurar quina obra comensará la setmana entrant. Lo que si podèm assegurar es que plaurà al públich; estiguentne segurs.

ANDRÓNICA

Tragedia en tres actes y en vers

DE

ANGEL GUIMERÀ

2 PESSETES

¡JA HA SORTIT! EL "VAUDEVILLE"

ENTREGUES SETMANALS DE 24 PLANES

SE PUBLICA EL VAUDEVILLE

Petit y Pataud S. en C.

En cada obra s'emplearan 5 entregues.

15 c ènims. 2 p eseses rimesre.

Administració: PLASSA DEL PI, 5.

LA CASTANYADA

Comedia en un acte

DE

E. Vidal y Valenciano

Una PESSETA

Biblioteca Popular Teatral

Suscripció 2'50 pesetes trimestre. Un acte cada setmana.

OBRES PUBLICADES

Primer trimestre, de Abril a 30 Juny

		PREU: PTES.
Ignocencia, Aulés.	1 actes.	0'50
Matrimoni felis, Barbosa.	1 »	0'50
Vilacalmosa, Artís.	2 »	1'00
Felicitat eterna, Puiggari.	1 »	0'50
El bon lladre, Bonavia.	1 »	0'50
Pastilles Hércules, Hennequin y Bilhaud.	3 »	2'00
La Reina, Barbosa.	1 »	0'50
Massa tart, Marinello.	1 »	0'50
A la Prevenció, F. Codina.	1 »	0'50
Dorm, Campmany.	1 »	0'50

Total: 13 actes, que valen ptes. 7'00

y han costat ptes. 2'50

Segon trimestre, de Juliol a 30 Setembre

A cal Apotecari, Millà y Asmarats.	1 actes.	0'50
Un cop d'estat, Pagès.	1 »	0'50
Sebas al cap, Roig.	1 »	0'50
La Tosca, Sardou.	4 »	2'00
Zazá, Bertón y Simón.	5 »	2'00
Un gendre del altre mon, Saltiveri.	1 »	0'50
Soltera, Casada y Viuda, Lluelles.	1 »	0'50
La Marmota, Conrat Roura.	1 »	0'50

Total: 15 actes, que valen ptes. 7'00

y han costat ptes. 2'50

Tercer trimestre, d'Octubre a 31 de Desembre

Homes de fira, A. B. C.	1 actes.	0'50
La Cadarnera, Ponsa.	1 »	0'50

SEGUIRÀ

Els entramaliats, sarsuela en un acte, de Figueras y Ribot y Francisco de Boter, ab música del Mtre. Salvat.

NOTA: Suscribintse a n'el present trimestre deu també adquirirse la suscripció dels dos trimestres passats.

Nostre número a "Manelich"

(RECUILL DE FOTOGRAFIES.)

Desitjosos de rendir tribut d'admiració a la grandiosa figura filla del ingeni del sobirà dramaturch Angel Guimerà, el gran «Manelich», que ha sigut encarnat per centenars o potser milers d'actors de totes les nacions, hem ideat la manera de celebrar un concurs de fotografies retrats d'aquest genial personatge, interpretat per artistes de la terra, a qual concurs podran concorrehí tant els actors professionals com els aficionats, poguent formar una bella col·lecció de «Manelichs» que serà dedicada y entregada a sos il·lustres creadors Angel Guimerà y Enrich Borràs.

Aixís, donchs, convidem en les presents ratlles a tots els actors catalans qu'agin interpretat damunt les taules el popular protagonista de *Terra baixa*, ja siga en teatres públics com en Societats particulars.

Els actors aficionats deurán enviar programes o retalls de revistes que justifiquin el lloch ahont han representat la famosa obra d'en Guimerà.

Les fotografies deurán venir firmades en la part adversa ab el corresponent autògraf.

La Direcció de aquesta revista es queda el dret de deixar fóra de concurs les fotografies que no les cregui admissibles.

Tots els *Manelichs* aniran publicats en un número extraordinari de LA ESCENA CATALANA, que a més de ser un document preciós per l'avenir, formarà un bell recort de l'època del renaixement del nostre Teatre Regional.

El plas pera la admissió de fotografies, finirà el dia 15 de Novembre pròxim, y deurán remetre al senyor Director de LA ESCENA CATALANA, Plassa del Pi, 5. Barcelona.

Tenim ja en cartera els següents *Manelichs*: Fabià Mercader, Pujol, Enrich Gimenez, Albert Papiol, Joseph Terrades, Jaume Borràs, Victorià Benedicto, Ferrán Vilallonga, Enrich Casals, Andreu Guixer, Joan Munt Rosés, Grau Buxedas, Alexandre Nolla, Miquel Rojas y Pere Codina.

Setmanari Teatral

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre: 2 pesetes. — Un any: 7'50 pesetes.

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

PAGO A LA BESTRETA

Redacció y Administració: Plassa del Pi, 5.—Barcelona.

Imprempta de LA ESCENA CATALANA, Plassa del Pi, 5.